

Szerkesztői iroda:
Nagy-Enyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők

Kiadóhivatal:
Wekál János könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
bármentesen küldendők.
Kéziratok nem adnak vissza.

KÖZÉRDEK.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt,
félévre 2 frt,
negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:
3 hasábos petit sorozat, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 80 kr.

Nyitótér sora 15 kr.

Az erdélyi földhitelintézet.

Örömmel kell elismernünk, miként erdélyrészi országgyűlési képviselőink legnagyobb része az újabb időkben kiváló tevékenységet fejtettek ki ott Budapesten avégre, hogy az erdélyrészi nyomorúságos gazdasági és pénzügyi viszonyokban javulást idézzenek elő. Dieséretökre válik, hogy ezen kérdések megvitatása alkalmával a politikai pártállások által megadott szempontokon felül tudnak emelkedni s ilyenkor egyedül szorosabb értelemben vett hazájok nyomorúságait tartják szemük előtt s egyező akarattal igyekeznek azokon segíteni.

Legújabbban egy földhitelintézetnek Kolozsvárt, mint hazarészünk fővárosában leendő felállításán fáradoznak. E czélból a napokban Tisza Kálmán miniszterelnöknek memorandumot nyújtottak át, melyben nagy gonddal vannak felfejtve Erdély gazdasági és hitelviszonyainak nyomorúságai.

Összeállították a leendő pénztézet alapszabály tervezetét is, mely szerint ezen új, országos pénztézetet alapkövét az állam által adandó 500,000 frt kamatnélküli kölcsön képezné.

Elismerjük, hogy országos képviselőink az erdélyi részek egyik nagy fontosságú kérdését karolták fel, midőn abban fáradoznak, miként egy olyan pénztézetet hozzanak létre Kolozsvárt, mely elszegényedett, eladósodott kisbirtokosságunkra nézve könnyebben hozzáférhető legyen: hitelét szélesebb körre terjeszse ki, mint a fennálló hazai nagyobb pénztézetek ezideig tevők s ezáltal nyújtson segédkezet, hogy a birtokainkat terhelő uszora-kölcsönök solid kölcsönrel cseréltesse ki s olesó pénzhez juthassunk, mellyel gazdaságunkat beruházhassuk. Mert birtokosságunkra nézve valóságos életkérdés, miszerint 10—15 százalékra felvett adósságaitól valami úton-módon meneküljön, továbbá, ingatlanai, regalái jelzálogi biztosítékul nagyobb kiterjedésben fogadtassanak el, mint eddig s ez által nagyobb összegre menő olesó kölcsönhöz juthasson. Ha nagy költséggel előállított gazdasági

produktumainknak nincsen megfelelő ára, e mellett hitelünk is nagyon korlátolt, de van uszora-kölcsönünk több az elégnél, meg kell a gazdaembernek buknia főleg Erdélyben, melynek földje nem oly termékeny, mint a szomszéd Romániáé, vagy a Királyhágón tuli alföld románai.

Nem kételkedünk, miként államunk kormánya ezen tervezett földhitelintézet támogatására a kért félmillió kamatnélküli kölcsönt megfogja adni, egyebektől eltekintve már csak azon indokból is, mert ezáltal birtokosságunk adófizetési képességét fogja emelni, mely körülményt egy elhivatása magaslatán álló államkormány tekinteten kívül nem hagyhatja.

Sajnálattal kell tudomásul vennünk azon tényt, hogy szász és román ajku polgártársaink egyrésze még ezen mozgalomból is, mely Erdély gazdasági és hitelviszonyain ohajt segíteni, nemzetiségek ellen irányuló törekvést olvasnak ki.

Valóban nagymérvű elfogultság feltételezhető azoknál, kik ugy gondolkoznak, miként egy pénztézet, mely kikölcsönözhető pénz felett rendelkezik, mely után a kölcsönvevő kamatot fizet s az alapító kamatjövédelmét várják, mielőtt a kért kölcsönt megadná előbb megkérdi, hogy az illető kölcsönért folyamodó minő nyelvet beszél? Megnyugtadjuk aggodalmaskodó szász és román ajku polgártársainkat, miként nem ezt fogja kérdezni, hanem azt, hogy melyik birtok van uszoraadóssággal terhelve s első sorban erre fog kölcsönt juttatni, legyen az a birtok magyar, szász, vagy román kézben.

Ne csináljunk tehát ezen tisztán gazdasági és hitelügyi országos kérdésből is nemzetiségi kérdést, hanem egyező akarattal törekedjünk oda, hogy ezen tervezett földhitelintézet mielőbb létrejöhessen, mert ezáltal közös hazánk szerencsétlen gazdasági és hitelügyi állapotán segítünk, ez pedig tisztán megélhetésünket érdeklő, egy olyan nagyfontosságú kérdés, melynek megoldását kicsinyes nemzetiségi féltékenységek által nehezíteni nem volna szabad.

TÁRCZA.

Dalaim.

Elmennék én innen messze földre, tájra,
Hol az egyik embert a másik nem bántja.
Hol nem kell könnyezni minden nyomon-lépten,
Hol öröm honol az arczon meg a szívben;

Sértő szóval-gúnyyal nem bántják a lelket,
Ott nem kell titkolni az igaz szerelmet;
Nyiltan beszél veled bárki fia-lánya,
Hát-mögött, titokban megszólalni nem járja.

Elmennék én innen messze tájra, földre,
Ha szerelmed lányka, e helyhez nem kötné;
De így nem megyek el, csak maradok érted,
S csüggedő lelkemben emlék, vágy feléled,
S tán, mit nem lelek fel másutt e világon:
Te lész lányka nekem, üdvöm s boldogságom.

Damó István.

A sétálás.

Időpazarlás! dologtalanság jele! — mormogják a mamák és az irásztaluk mellett elvénült bölcs paedagogusok legnagyobb része. Sétálni czél nélkül — folytatják — nem is tudtam soha, nem is fogok én ezután sem. És ezzel becsapják az ajtót, hogy mély jelentőségű szavaiknak még nagyobb nyomatékot adjanak.

Vannak emberek, kik majd mindenben időpazarlást látnak, de ők magok nem dolgoznak semmi különöst. — Vannak emberek, kik czél vagyis ö n z ö é r d e k nélkül nem tudnak semmit is felfogni, s éppen ezért valami magasabb czél ritkán lebeg szemök előtt. Ezek talán egy könyvtárba vagy képtárba is azzal a szándékkal lépnek, hogy ott egy bölesen megírott vaskos neveléstan olvasgassanak, vagy a mamák azért, hogy ott is barisnyát kössenek és foldozanak. Félre tehát harisnyakötő népség, félre betűburo had! — Nem ti hozzátok szölok, kik ugy sem fogtok megérthetni engem! Szölok azokhoz, kik lélekben, testben épek; vagy ha már nem épek, de azok szeretnének lenni.

A sétálás alatt nem a czöllokkal összekötött sétifikálást értem. Nem a dandy járdakoptatását, ki löt-fut egy kezéért legújabb váltójához; ilyen lötást-futást még el-lenséggemnek sem kívánok. Sem a deak fensterpromenádját, ki sárban-hóban epedve pillantgat az ablakban fénylő hamis szemekre, a minék aztán vége egy szelid hagy-máz és egy még szelidebb kiábrándulás. Sem a nagy-anám egyik kereskedésből a másikba rohanását, holmi krajezárók megtakarítása végett, a mely sétifikálást néhány nyomtalanul elveszett forinttal fizet meg. Sem az anyósom aggodalmas kerbe-kirándulását engedetlen unokája után, minék az ára jól elkészült nátha. Ezeket a sétákat én is idővesztegetésnek, dologtalanság jelének tekintem.

Sétálásnak nevezem éppen azt a minden czél nélküli való mozgást, még pedig nem a poros magyar-utca-bival- és disznócordái között, hanem künn a természet

szabad ego alatt és szabad mezején, hol üde szellő fujdogál, hol illatozik az ibolya és a surjadzó növényserég, hol szól a madár, hol kitágul a látkör messzi helyekre, völgyekbe, sziklára, havasra, hol dagad keblünk, nemcsül szívünk és elfeledjük a mindennapiság zaját-baját. Csak az ilyen séta üditi fel a lelket és testet; csak az ilyen nem időpazarlás, hanem ellenkezőleg időnyerés, a meny-nyiben új életre hív és képessé tesz új terhek és nyomorúságok könnyü elviseelésére.

Az igaz, hogy ilyen sétát tenni, arra bizonyos lelki műveltség szükséges, mely a természet képeiben és jelenségeiben megérezhesse az örök szépet, az örök üdítő varázslhetellet. Önnan van, hogy a természet szabad ölébe tett séták, kirándulások mindig hőmérői szoktak lenni az illető család vagy társadalom miveltégi állapotának. Bizonyos, hogy minél miveltelb valamely helység társadalma, lakói annál gyakrabban hagyják el zsimbjeik, bajuk, veszedéseik fészket és rándulnak ki a ligetbe, erdőbe, sziklára vagy hová. — Megesik ugyan némelykor, hogy a gyengébbek kedvéért uszonnával, verővadászattal vagy egyéb ily magasztos czállal kapcsolják egybe sétáikat, mintegy családok gyanánt. De földolog mégis a jó levegő, a zöld szín pihentető hatása, a természet test- és szivgyógyító ereje, mit a romlatlan ösztöni költők annyiszor megénekelték és meg fognak énekeelni, míg a világ világ lesz.

Száz szónak is egy a vége: fel! fel sétára! ki a szabadba, üdülni, megújulni, miveldödni!

Zemér.

A kisorsolandó tárgyak gyorsan gyűltek össze Bisztritsány kereskedőhelyiségébe, a szülők buzgalma meglátzott gyermekeiken, kik körül-belől 60 tárgyat ajándékoztak azon célra, hogy a tárgyak a bál estélyén kisorsoltassanak és a sorsjegyekből befolyó tiszta jövedelem a kultur-egylet javára fordítottassék.

Hogy az átlag kevés számú közönséghez nézve sok, 520 sorsjegyből alig maradt 70 drb meg és hogy a sorsjegyek bevett árából 40 frtot küldhet a bizottság a közmvelődési egyesület központi pénztárába, ezt a kicsiny körben szép eredményt Major ur rendező buzgalma mellett mindenek előtt lelkes nótántrányainak, városunk jövedő szépeinek lehet köszönni. Érdekes volt látni azt a sürgésforgást, eleven kedélyességet, melyet a sorsjegyek elárúsításánál kifejtettek. S ha érdekes volt ellesni az elégedettség mosolyait ajkukon, mikor eladott sorsjegyeik árával beszámoltak és a sikertől felvillanyozódva ismét már most két anynyi sorsjegyet kértek, mint előbb elárúsítás végett, — ugyanezek belő melegek! — még érdekesebb lett volna látni, de elég volt elképzelni, mint lapult és vált lassanként az egyiptomi hót szük esztendőhez hasonlóvá a fiatal emberek zsebe, a mint a leánykák kezéből mind inkább-inkább apadt a sorsjegyek száma. Aztán sok kicsi fiucska és leányka adta a mamától meg tatától süteményre kapott krajczárkát a kultur-egylet javára sorsjegyéért. Adta a lelkes ifjuság kevesét szívesen.

Az egészben pedig legérdekesebb az, hogy Nagy-Enyed város közönsége serdülő ifjuságában, gyermekeiben is kifejezésre juttatta azt a hazafias lelkesedését, melynél fogva erdélyi közmvelődési egyesületünkért áldozatot hozni készséggel ragad meg minden alkalmat: gyermekeinek jövedő reményeinek próbálján is emlegettetni kívánja a haza ügyét és támogatni a magyar nemzeti kultúra érdekét.

Midőn a rendező bizottság a sorsolás eredményéről, mely 42 frt 45 krtban vétetett fel Kovács Gyula polgármester és még többek ellenőrzése mellett, számot kíván adni a közönségnek és kijelenteni kívánja, hogy az előbbi összegből 2 frt 50 kr nyomdai költség levonásával és egy valakinek 5 krnyi pótlásával, tiszta jövedelem gyanánt 40 forintot küld Kolozsvárra; egyszersmind nem mulaszthatja el a szent ügy érdekében hálás köszönetét fejezti ki a nemes szülőknek és lelkes növendékeknek a közmvelődési egyesület javára kisorsolás végett ajándékozott tárgyakért és Major urnak a rendezésért, melyben ő fáradott leg többet.

Nagy-Enyed, 1886. ápril 9-én.

A rendezőség nevében.

CSARNOK.

A régi jó időből.

(Biharmegyei adoma.)

Rhédey Lajossal, a biharmegyei adminisztrátorral történt az, hogy kiadta rendeletben az élesdi szakasz szolgabirójának, hogy pisztráng legyen az ünnepre.

Akkor is delicatess volt ez a hal, most is az Bihar-

Az ország bölcsői.

— Az ideai akadémiai tagválasztások. —

Budapest, április hó.

Kikeletre kikeltek a haza bölcsői is. Bimbóban vannak ugyan, de a „jó reménység“ fejében leszakítjuk s bele tesszük a virágtartóba disznek.

Jön az Akadémia nagyhete, a mikor a tagajánlások folyanak s megszaporodik a bölcsék társasága. A tagajánlások listái közközen forognak, s azokról beszél ma minden okos ember itt minálunk.

Ismét egy csomó fiatal embert fognak bele ültetni a tudósok karosszékeibe.

Azt mondják, hogy az atyafiság rossz szomszédság. Tessék megnézni az akadémiát! Milyen békén ülnek ott egymás mellett az — atyafiak!

Sőt a háládatosságnak is szép példáit nyújtja nekünk a hallhatatlanok palotája.

Láthatunk ott jó fiukat, a kik protegálják apjukat a beajánlásban. — Am olyanok is vannak, a kik apjuk után egyenesen beleszületnek az akadémiába. Micsoda? A tudomány is nemesség, vagy mi? — Az ármálisát annak a sok „közlés“-nek.

— Hát az istenért, hány tagja lesz már ennek a szegény akadémiának? Nem korlátozták a számuk?

— A számuk? Az nem!

Ez a kis párbeszéd a helyzet szignaturája. Mert tessék megmondolni, hogy beajánlottak pl. egy újságíró (a ki egy rossz regényt írt!) — mint történést!

Hát hiszen én is újságíró vagyok, s nem a kollegialis „jóindulat“ bánt engem, de Szilágyi Sándor a tanum, hogy én nem kívánok tiam akadémikus lenni. Pedig én is össze tudtam volna szedni egy csomó „korbeli levelet“ pl. a „gyertyamártás nemes mesteriségének történetéről a 17-dik században.“

Önzetlenség ma az akadémiába lépni, — mondják, mert hiszen ma már járnak a tagoknak 600 forintok esztendőnként. Mikor ezt a tiszteletdíjazást megalapították, előre feltették, hogy a tudósok élehetetlenek s adtak 600 frtot, hogy megélhessenek.

megyében Belényes vidékén és Remecz környékén volt található a hegyi patakokban, a hol igen szép példányokat lehetett fogni.

A szolgabíró megkereste a csendbiztos, hogy pisztrángot szállítson az adminisztrátor urnak, a csendbiztos azonnal kiküldött két csendlegényt Remeczre, hogy pisztrángot keressenek és vigyék be Nagyváradra a méltóságos gróf urhoz.

A csendlegények nem azon vidékről valók voltak, a pisztrángot híreből sem ismerték, mikor azután Remeczre érkeztek, pisztráng után tudakozódtak.

Mit tudták azt a remeeriek, hogy ezeknek hal kell, erősen felfegyverkezett csendlegények csakis elzüllött emberek után járhatnak, hát a jó remeeriek valamennyien Pisztráng Ignác szatósához utasították a csendlegényeket.

Ez a Pisztráng Ignác pedig egy elvénült, reszketős fejű, hóhéhr szakállú görög volt, ki a községbelieket galanggal, rézgyűrűvel, meg más egyéb apróságokkal látta el.

A két csendlegény sem nem látott, sem nem hallott, csak a kötelességét teljesítette. Megkérdezték az öregőt, hogy ő-e a Pisztráng, azután minden rimánkodás dacára összekötözték és maguk előtt hajították Nagyváradra.

A szolgabíró lakásának ablakából nézte a menetet Eleden, azonban nem jutott eszébe, hogy ez lehet az a pisztráng, a mit a méltóságos urnak visznek, gondolta, hogy bizonyosan rossz fát tett a tűzre az öreg, még talán mosolygott is a bajusza alul.

Csakugyan megérkeztek Nagyváradra a méltóságos urhoz a csendlegények Pisztránggal s míg az egyik az öreg göröggel az ajtónál a folyosón maradt, addig a másik csendlegény beállított a méltóságos urhoz.

Rhédey Lajos gróf éppen valami komoly értesítés olvasásával volt elfoglalva, mikor a csendlegény egyenes katonás tartással, mint a czövek megáll a méltóságos ur előtt.

— Jelentem alássan, méltóságos uram, elhoztuk a Pisztrángot. — jelenti a csendlegény.

A méltóságos ur felpillant s komoly hangon kérdezi: — Eleven?

A csendlegény meg volt lepetve a kérdés szokatlanságától, mert hát ők nem szoktak holt embereket kísérsni, de azért azt felelte: — Igen is méltóságos uram.

— Tegyétek a jégverembe! — parancsolá az adminisztrátor.

Szegény Pisztráng Ignácot lekísérték az udvarra, kinyitották a jégverem ajtaját, azután betuszkolták az öregét. Az a hely bizony elég hideg volt arra, hogy dideregessen az ember akár akarja, akár nem. Ez a vén ember meg arra volt kárhóztatva, hogy ne vegye észre addig senki, míg a jégveremből nem lesz szükséges valami.

A két csendlegény fejesóválvá hallagott azon tündöve, hogy mit véthetett ez a vén görög, hogy olyan szigorú büntetéssel sújtotta az adminisztrátor ur.

Az adminisztrátor ur pedig elfeledte egészen a pisztrángot, csak az ebédnél jutott eszébe, hogy még ilyen delicatess is van. Nosza hivatja a szakácsot, kérdi tőle,

Ma az akadémikusok élelmeseik: nem szorultak a pénzre, csak a — titulusra!

Szó a mi szó, a k a d e m i k u s é s t u d ó s ma már két külön fogalom.

Imerek egy fiatal embert, a kit megtettek nagy című államhivatalnoknak, hogy dolgozzék valamit.

Mert igen korán megtalálták választani bölcsnek s a különben tehetséges ifju tisztán csak az „előlegre“ támaszkodva télenkedett. Hja, az akadémiai koraszülötteknek is van spirituszok, a melyben igen jól el lehet őket tartani — okulásul.

Egy könyvatos lap hirt hoz, hogy: „Murok Ábris szép készültésü ifju tudósunk (a mi en k valamennyi!) buzgón tanulmányozza a csuvasz nyelvet s néhány adat felderítése czéljából a „helyszínére“ utazott!“

Egy fél év múlva: „Murok Ábris jeles készültésü . . . stb. már annyira haladt nagy tanulmányában, hogy közelebről saját alárendezi a csuvasz nyelvről írott munkáját, vonatkozással a „csemesem nyelv“ szókincséről.“

Egy esztendő múlva már így a hír: „Az akadémia ideai tagválasztásánál a tagajánlások a következők: Murok Ábris 1. tag. Ajánlja Retek Máté, a nagy pomologus!“

Hogy nem szaktag ajánlja? Nos, hát legalább még az elfogultság is ki van zárva.

Haladunk na! A ki azt mondja, hogy mi el vagyunk maradv a tudományokban, azt közzétegen ki kell küldeni Pasteurhoz beoltani.

A ki pedig diésári tudományos akadémiai országra kiható működését, áldásos voltát a közszellem fenntartásában, vívmányait a világbölcsesség előrevitelében: arra bátran ráfoghatod, hogy akadémikus.

Ezen aztán a beoltás sem segít . . .

És most jerünk kuruzsolni. Varázsoljunk elő egy képet a jövőből. — Egy kis gyermek jön elem s módosan köszön.

— Van szejenecém madam bemutatni. Taczkó Fejdinánd vadot. Hajmadit dimnazisza és — a t a d e m i t u s z!

— Szervuss!

Skorpió.

hogy hol a pisztráng? A szakács eleintén bámul, azután kijelenti, hogy nem látta.

— A mit az a csendlegény hozott? — kérdi az adminisztrátor.

— A konyhában ugyan nem volt! — mondá a szakács.

— Igaz az! — mormogá az adminisztrátor, — most jut eszembe, hogy a jégverembe küldtettem, hozza fel és készítse el gyorsan.

A szakács sietett a jégverembe, hanem ott a didergő öreg emberen kívül egyéb pisztrángot nem talált.

— Mit keres itt! — rivált rá a szakács.

— Hagyja el szakács ur, magam is szeretném tudni, — válaszolá dideregve a vén ember.

— Maga megette a pisztrángot!

— Inkább ittam volna egy kis bort, hogy megmelegitsen.

— Hogy jött maga ide?

— A magam lábán, hátra kötött kézzel, a csendbiztos ur szíveségéből, meg a méltóságos ur parancsából. Nem látja, hogy még most is össze van kötve a kezem!

A szakács sietett bejelenteni a méltóságos urnak, hogy pisztrángot ugyan nem talált, hanem egy összekötözött kezű ember van ott a jégverembe, a ki azt állítja, hogy a méltóságos ur parancsából tették oda.

— Parancsolta biz a majd megmondom kicsoda! — pattogott az adminisztrátor ur, — hozzátok elem azt az embert.

Az öreg szatósot oda állították a méltóságos ur, meg az időközben megjelent vendégek elé. Ugy didergett az istenadta, a mint egy vén, kiaszott ember didereghet, kit a meleg napról a jég közé falaznak.

— Hiszen ez a szegény ember egészen meg van fagyva! — sajnálkozték az adminisztrátor.

Ez a sajnálkozás érzékenyen bántotta az öregét, talán még jobban mint a hideg, daczosan vetette fel a fejét, hóhéhr szakállá — mely olyan volt, mintha zuzmorás lett volna — remegett, látszott, hogy a méltatlanul bántott ember valami szót keres, a mit oda vázjon az adminisztrátorhoz, a méltóságos urhoz, hadd érezze az is, hogy mi a méltatlanság, hanem csak annyit mondott: — A méltóságos ur rendeléséből.

Az adminisztrátor ur nagyot nézett, nem értette a vén ember eszejárását s míg a köteléseket oldozták, oda ment a vén emberhez: — Hogy hívják kedves barátom? — kérde a kezét a deliquens vállára nyugtatva.

— Pisztráng Ignác! — felelé a fehér szakállú ember mogorván.

— Hol lakik?

— Remeczon.

— Magát hozták be a csendlegények?

— Engem.

Rhédey Lajos gróf, az adminisztrátor, mosolygott is, boszankodott is, — most értette már, hogy miért nem kapott ő pisztrángot az ebédhez, azaz hogy kapott, hanem az nem volt ehető.

— Ezért a nagy dologért, a mi vele történt, elégtételt adok önnek; legyen ma az én vendégem, — mondá kérelve az adminisztrátor.

— Köszönöm méltóságos ur, — válaszolá Pisztráng, — már én csak úgy teszek mint Dávid a Nabukodonozor palotájában; hanem hogyha elégtételt akar nekem adni a méltóságos ur, zárossa ide a jégverembe vagy a csendbiztos, vagy a szolgabíró.

— No fiam, ha nem fogadod el meghívásomat, itt van ez az arany, elég lesz fájdalom díjban, azután változtasd meg a nevedet, hogy többé rád ne akadjon az a két csendlegény, a ki ide hozott, mert ha még egyszer ide hoznak a jégverembe, én ugyan ki nem szabadítlak, de meg sem eszlek, — mondá az adminisztrátor, a kit bántott a példalózás Dávid és Nabukodonozor históriájával, mert tudni kell, hogy Dávid és három társa azzal a zöldséggel táplálkoztak, a mi a királyi asztalról lekerült.

(„Gondúzó.“)

VEGYES HIREK.

— **Előfizetési felhívás.** Kérjük lapunk tisztelt pártolói, miszerint a letelt időre az előfizetéseket mielőbb beküldeni, jövőre pedig megújítani szíveskedjenek.

— **Főispáni jubileum.** Pogány György hunyadmegyei főispán, megyénk szülötte és 14 éven főispánjának 25 éves jubileuma tulajdonképen márczius 24-re esett, de mert abban az időben a főispán székhelyéről kénytelen volt távol lenni, közös megállapodás szerint folyó hó 4-re tüzték ki a tisztelgéseket, mely alkalomból a megyei közélet képviselői a tisztelet és ragaszkodás meleg jeleivel és az egész lakosság osztatlan tiszteletének nyilvánításával halmozták el a főispánt. — A tisztelgések sorát a megye tisztikara nyitotta meg Barsay alispán vezetése alatt. Sándor Miklós megyei főjegyző emelte ki a főispánnak a megye kormányzatában szerzett érdemeit s méltányos eljárásával a tisztikarnál és a megye különböző ajku lakó-

sainál kivívott népszerűsége hatottan mondott kézésért, hangsúlyozva gálatának tulnyomó dettől fogva főfeladagárokna a haza és Lajos tanfelügyelő a szép beszéddel a főképezdei tanárok állami reáliskola tanva arra a gyöngéd gálta kezdeményezel Fekete Ferenc a kispánnak azon korembereiben igazi h sokáig örvendjen a őrnagy a honvédtisztviselőkkel, Juba telgett; Sándor Józ államvasutak piskii nok a ref. egyház káth. egyház tisztele A vidékről sokan s zalmuknak és az o jelezték is első sorvözet érkezett.

— **Megbízta** a földmívelési, ipban komolyan fogenyedi vinczellér-tyüetele alatt nagybe, melyből az erőlöesemetékkkel láth több oldalról felme által is tüzetesen phyloxera a kirá kecskeméti állami löinkbe az onnan kel valami módon delmi forrásunk is danunk, mennyire örülnénk mielőbbi

— **Meghívá** nagyenyedi főökké polg. leányiskola tart, melyre a fiók zönséget van szeren Zaida J. zenetanár iskola növendékei. iskolánál fennálló van. 3. Nyilvános tályában tartja Sel a nyilvános tanítás tartja Nagy Lajos könyve“, szerk. dr ismerteti Nagy La nálatáról, előterjes zés. A főiskola Zsigmond. 9. Foly lasztmány megbiza Réthi Gábor.

— **Az önké** 15-én (esütörtökön) kivonulást tart, m is értesítettnek. A

— **A roncs** lebről említett tel már elmult két h veres himlő s szau

— **A szülő** Enyeden megkezd után 3 óratól 4-i

— **Legifja** iskolai pénztárnok A szomorú végét egy bérelt házban Miután egy napi kinyitatta a belü halva találta. A tésék nem voltak get) derített ki, nyi alcaloid bevevlyesen fogalmazó rendőrséghez, kó ezoltassák fel; a hogy mivel a ny gondossága az is megörta, leggy jatalmazásként, leveleiben aprólé tozásai kielégítés így a boncolást. Egyszeri, de tisz tént számos isme nem lévén semm

sainál kivított népszerűségét. Pogány György főispán meghatottan mondott köszönetet a rokonszenves megemlékezésért, hangsúlyozva, hogy már-már ötven éves közszolgálatának tulnyomó része a megye körében folyt le a kezdetől fogva főfeladatának ismerte a vegyes-ajku honpolgároknak a haza és hon iránti hűségre buzdítását. Réthi Lajos tanfelügyelő a megyei népoktatók nevében üdvözlő szép beszéddel a főispánt; Heteyi Gábor az állami tanítóképzési tanárok üdvözlését fejezte ki; Téglás Gábor az állami reáliskola tanárainak ragaszkodását tolmácsolva, utalva arra a gyöngéd gondosságra, mellyel a főispán a megye által kezdeményezett reáliskola ügyeit támogatja. Súlyos-Fekete Ferencz a törvényszék elismerését fejezte ki a főispánnak azon korrekt eljárásáért, mely a közszolgálat embereiben igazi hódolatot támaszt, kívánva, hogy még sokáig örvendjen a megye kormányzatának; Tóth József örnagy a honvédtisztikarral, Andersen László a pénzügyi tisztviselővel, Juhász postafőnök a postaszemélyzettel tiszteltet; Sándor József a kir. közjegyzők, Pauló Irán az államvasutak piskii telepe, László Ignác egyházi főgondnok a ref. egyház és Wille Sámuel záradafőnök a római kath. egyház tiszteltteljes szerencsekívánatait tolmácsolták. A vidékről sokan személyesen siettek kifejezést adni vonzalmuknak és az ország különböző részeiből, a mint már jeleztük is első sorban a miniszterelnök úrtól, számos üdvözlés érkezett.

— **Megbízható forrásból** arról értesülünk, hogy a földművelési, ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumban komolyan foglalkoznak azon tervvel, hogy a nagyenyedi vinczellér-képezdével kapcsolatban s ennek felügyelete alatt nagyobb területen szőlőiskolát rendezzenek be, melyből az erdélyrészi gazdak phylloxeramentes szőlőcsemetékkel láthassák el magukat. — Indító okul azon több oldalról felmerült s első sorban megyénk alispánja által is tüzetesen indokolt aggodalom szolgál, nehogy a phylloxera a királyhágón tuli rézekből s különösen a keeskeméti állami szőlőtelepről még eddig érintetlen szőlőkbe az onnan hozott venyigékkkel vagy csemetékkel valami módon behurcoltassék s ezáltal egyik főjövedelmi forrásunk is megsemmisüljön. Felesleges is mondanunk, mennyire észszerűnek tartjuk e tervet s mennyire örülnénk mielőbbi megvalósításának!

— **Meghívás.** Az alsófehérmegyei tanító-egyesület nagyenyedi főköre folyó hó 14-én délelőtt 9 órakor a polg. leányiskola helyiségében nyilvános főkköri gyűlést tart, melyre a főkkör tagjait, valamint az érdeklődő közönséget van szerencsém meghívni. Táragsorozat: 1. Ének, Zaida J. zenetanár vezetése alatt előadják a polg. leányiskola növendékei. 2. Nyilvános tanítás. A polgári leányiskolánál fennálló előkészítő osztályban tartja Bihari István. 3. Nyilvános tanítás. A polg. leányiskola III-ik osztályában tartja Sebestyén Sándor. 4. Zártkörű gyűlésben a nyilvános tanítások megbirálása. 5. Elnöki megnyitó, tartja Nagy Lajos. 6. Könyvismertetés. „Falusi iskolák könyve”. szerk. dr. Emerizi, Gyertyáni és dr. Kiss Áron, ismerteti Nagy Lajos. 7. Vitatételek az olvasókönyv használatáról, előterjeszti Réthi Gábor. 8. Phisikai kísérletezés. A főiskola term. tantermében bemutatja Bartha Zsigmond. 9. Folyó ügyek elintézése. — A főkköri választmány megbízásából. Nagy-Enyed, 1886. április 9-én. Réthi Gábor, főkköri id. jegyző.

— **Az önkéntes tüzoltó egylet** folyó április hó 15-én (eszütörtökön) délutáni 4 órakor gyakorlatot végezt kivonulást tart, miről az egylet működő tagjai a helyen is értesítettnek. A parancsok s a g.

— **A ronesoló toroklob,** melyről a helyen közelebről említést tettünk, Nagy-Enyeden teljesen megszűnt, már elmúlt két hete, hogy újabb eset nem merült fel. A vares himlő s számarhurut is csak szorványosan mutatkozik.

— **A szülők figyelmébe!** A himlőoltás Nagy-Enyeden megkezdődött s ezután minden szombaton délután 3 órától 4-ig fog végeztetni a rendőri helyiségben.

— **Legifjabb Kiss Károly,** a hasonnevű volt főiskolai pénztárnok fia, erőszakosan vetett véget életének. A szomorú véget ért, nőtlen fiatal ember egyedül lakott egy bérelt házban s a Vágó-féle vendéglőben kosztolt. Mintán egy napi kimaradása feltűnést keltett, a rendőrség kinyitotta a belülről bezárt ajtót s Kiss Károlyt a földön halva találta. A derékig lepedővel letakart testen külsértekek nem voltak. A boncolat tudószelelhűdést (vérbőséget) derített ki, mint halálokozott, melyet nagy adag növényi alcaloid bevétele idézett elő. Végzetes tette előtt helyesen fogalmazott leveleket irt biztos közvonásokkal a rendőrséghez, kérve, hogy költség hiánya miatt ne boncoltassák fel; a Bethlen-főtanoda előljáróságához, kérve, hogy mivel a nyáron folyt építkezés alkalmával tansított gondossága az iskola növendékeit mindennemű sérüléstől megóvta, leg egyszerűbb eltemetésének költségeit, némi jutalmazásként, hordozza a főtanoda. Magánosokhoz irt leveleiben aprólékos gondallal intézkedik mindennemű tartozásai kielégítése felől. E levelek későn kerültek elő s így a boncolást illető kívánsága nem teljesülhetett. — Egyszerű, de tisztességes temetés pénteken délelőtt történt számos ismerőse részvétele mellett. — Az ősz óta nem lévén semmi keresete, hihetőleg életuntság s szük-

ség hajtotta kétségbeesésbe a gyermekesége óta betegséggel, testi nyomoréksággal s a megelhetés gondoljaival küzdő, mérőben vagyontalan, de némi kárpótlásul szép értelmi képességekkel ellátott, vasszorgalmu férfit, ki örömtelen ifjúságának rideg elzárkózottságban töltött éveit igen sokoldalú ismeretek elsajátítására használta fel. Csekély keresményét mindvégig megosztotta öreg szüleivel, kikkel évek óta meghasonlásban élt. — Beke poraira!

— **László Albert** fiatal gazdatiszt folyó hó 7-én pisztolylövéssel vetett véget életének. Tettét oly váratlanul hajtotta végre, hogy a jelenvolt két szemtanu nem tudta megakadályozni. Népes temetése pénteken délután történt. Tettének oka ismeretlen.

— **Fősorozás.** A marosújvári járásban jó eredményű volt a sorozás, mivel a kivetett sorhadi jutalék fedezésére 57 legény besoroztatván, a honvédségnek is jutott 41 legény. — Nagyenyed város 11 legényt adott a sorhad s 8-at a honvédség részére s így fedezetlen hiány e két sorozó járás egyikében sem maradt.

— **Az adózó közönség figyelmébe.** Nagy-Enyed város tanácsa által közhírré tetetett, hogy az 1886. évre megállapított tőkekamat és jövedék adó, valamint a IV. osztályu kereseti adó kivételi lajstromok a városi tanács adóügyi osztálya hivatalos helyiségében 1886. évi április hó 7-től 15-ig nyolc napi szemlére ki vannak téve; leihivatik tehát az adózó közönség azon része, kik ezen adó-nemekben adóznak, hogy könyvecskikkkel együtt, — a fenn kitett határidőn belül könyveikbe való beírás végett — annyival is inkább jelenjenek meg, mivel a 15 napon túl a netáni sérelmek orvoslása végett beadott felebbvázéseik az 1886. évi XLIV. t.-cz. 16. és 19. §§. szerint tekintetbe nem fognak vétetni.

— **Felhívás.** Ismételten felhivatnak a nagyenyedi adózó polgártársak, hogy adóhátralékaikat folyó április hó 15-ig annál is inkább fizessék be, mert ha ezt elmulasztják mulasztani, fennálló törvényeink értelmében elesnek legalkotmányosabb joguktól, t. i. az 1887. évi követválasztási jogtól, mely ez alkalommal már öt évre történend. Ha pedig valakinek hátraléka oly nagy, hogy annak lefizetése finansziális képességet meghaladja, ily esetben ugy is biztosíthatja választási jogát, ha az 1885. évi kivételnek megfelelő összeget befizeti április 15-ig.

— **A ronesoló toroklob** megdőbentő pusztítása. M.-Stülye alsófehérmegyei községben, — mely 917 lakost számlál, — a ronesoló toroklob mult 1885. évi december eleitől folyó évi április 2-ig 60 gyermeket vitt a sirba. Nevezett községben ma 1—5 éves gyermek mondhatni nincs. Megengedjük, hogy a ronesoló toroklob ellen a biztos orvosszer megalálva még nincs, hanem ezzel szemben azt is hisszük, hogy az ilyen megdőbentő mérvű pusztítást a kellő orvosi és rendőri felügyelet hiánya okozza. Ezen pedig segíteni lehetséges.

— **Matskó Károly** budapesti jóhírű fényképész városunkba érkezett és működését már megkezdte Veress Mózes fürdő-utcai lakásán. Ajánljuk mindazoknak figyelmébe, kik tiszta és jól kidolgozott képeket ohajtanak nyerni, bármily nagyságban a legutányosabb áron, annyival inkább, mivel itt tartózkodása rövid időre fog terjedni.

— **A legkényesebb inyen** is meglehetne elégedve, ha neje a „Magyar Háziaszszony” étlapja szerint főzhetné ebédjeit. Mert ebben a lapban az év minden napjára más-más étlap közzélik s az egész évfolyamban nem lehet két egyforma étlappal ellátott napra találni. Már pedig az mindenki előtt tudva van, hogy a változatosság az, mely a legegyszerűbb ételt is izletessé teszi. A „Magyar Háziaszszony” kiterjeszkedik a konyhán kívül általában a nő tarsadalmi életére, a háztartásra, gazdaságra, nevelés, házi orvosi és egészségügyre, általában egyszóval a nő életének minden mozzanatára s mindenre, ami nő előtt csak érdekel bir. A mellett a szorakoztatásról sem feledkezik meg, a mennyiben a „Munka után” cz. szepirodalmi ingyenes melléklet gazdag változatban közöl költeményeket, humoreszket, beszéleket, rajzokat s egyéb szorakoztató apróságokat, valamint állandóan egy-egy regényt is folytatásokban. Előfizetési ára egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyed évre 1 frt 50 kr, s a kiadóhivatal (Budapest, nagykorona-utca 19.) — melyhez az előfizetések leg egyszerűbb postautalványon intézendők — kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatószámokkal.

KÖZGAZDASÁG.

Pár szó a gyümölcsstermelőkhöz.

(Vége)

A Semler jeles munkájában inkább a piros, szóval a szines gyümölcs (alma) van ajánlva. (Nem esodálom, ma Budapest „Szép almát vegyenek!” kiáltás hangzik az udvarokon; meg aztán ma a külsőségben rejlik a jó-ság.) A piros színűeken az ütődés nem látszik annyira; szerény nézetem szerint még kellekűl kell hogy birjon az ott termelendő alma — mivel távolabbi szállításra s hossz-szal eltartásra kell számítani — még kemény hussal, bő lével, legyen továbbá bő termő faj és ne legyen könnyen rothadó.

Körtét Erdély alig termelhet nagyban néhány edzett késői fajnál többet, azt is inkább déli, szóval védett helyen s tán nem esalódom, ha birsre ojtva ajánlom a termelést.

A szilva lenne még a végtelenségig szaporítandó, és pedig a jó Besztercezi*, az olasz szilva (Rákóczy) és a jobbféle zöld ringlók. Utóbbi két faj, az otthoni husos vagy kővér szilvára jó magasán ojtva.

* A Besztercezi szilva esetleg Boszniaiból, de inkább Nagy-Bánya vidékéről felfrisztendő lenne.

Még a jóféle dióval és szelid gesztenyével kellene kísérletet tenni, a mennyiben ezek messze szállíthatók s fajok terebélyességüknel fogva a nagy gyümölcsösök körül kitűnő szelfogó.

A többi gyümölcsfaj nagybani termelése, — szerény véleményem szerint — daczolás lenne a természettel, az elemekkel, s már a nagy távolság se engedné, hogy azok gyorsan értékesíthetők legyenek; inkább csak a házi kertekben magán használatra és belfogyasztásra valók, hogy az év minden szakában bő gyümölcsössel lássa el a gyümölcs-kedvelőket. Hogy példát hozzak fel, talán maga a város kezdeményezhetné a nagyban való ültetést a tagoztatás után nyert nagy legelőterületein szilvával s hogy könnyen hozzáférhető ne legyen, jó magas törzsi fák lennének nevelendők, a mint itt Baranyában Nádasd község határában is láttam az irtak mentén 1-5 öles törzsiéket, mert a mig Erdélyben 10 vándorló legény (inkább koldus) jár, addig itt 200-ra tehető azok száma (mind németek).

A szilvától a legelő állat meg nem fullad, fája kellő ritkán ültetve, a fűtermes rovására nem vet. Az utak széle pedig az aránylag kisebb koronájú Szászpap és Batul almafákkal lenne beültetendő. Baranyában minden főt éper- és hársfával van szegélyezve, előbbi gyümölcséért tépászsák (ritkán a selyem hernyónak) s alattuk néha a vetést is letaposta az említett voyageurök tömege, de azért az utolsó sokác (rácz) is engedelmesen türi a fát szántó-földje végén.

Egy szigorú rendeletet szokássá lehetne tenni, s remélhetőleg közelebről már országos törvényünk is lesz, azt egy kis lelkiismeretes szigorral keresztül vite, nem lesz akadály a fák kitördeése, a gyümölcsöslapás s.

A mi a 2. pontot illeti, okvetlen feltétel az 1. pontra tett megjegyzésem alapján a jól választott gyümölcsfa nagyban való szaporítása és kiültetése, gondozása. A jó minőségű gyümölcs nagyban, — addig a mig a példaul felhozott Pécs*) s a dunántuli megyék jobb részében egyes nagyobb városok 8—15 ezer forintot adnak ki Steyerországnak, — mindig talál fogyasztóra hazánkban is. Hol lát valaki (Erdélyben a gyógyi alma kivételével) most a bő gyümölcsstermő évben is houi gyümölcsöt piaczon árulva? Igy van ez ország-szerzte, mert egy alkalmas gyümölcsös pinceze felállítását, mely lényegesen különbözik a házi pinczétől, sajnálja a nagyobb gyümölcsösökkel rendelkező gazda is, pedig ez ép oly szükséges, mint a szőlős gazdának a jó boros pinceze.

Hol vannak Erdélyben aszalók, melyek állandóbbá tennék túltermés idején a főlöszleges gyümölcsöt, augusztus közepétől a hulló almát, később a szilvatermést?

Hol vannak nagyban a szilvát helyes kiejesztés után szeszszé feldolgozó üstök? Egy kis példáját láttam a mult őszszel M.-Igenben, hol a circa 5—600 frt után kétszeresen vette be az illető bizonyosan a reá fordított költséget. Nagy-Bánya vidékén soha sincs szilvában bő, illetőleg túltermés, mivel a magán termelőnek is 100—200 fa után egy kis aszalója van. A szilvaízze főzés nagyban szintén kifizeti magát, mert a mig kereskedünk a savanyu, héjjal, maggal kevert egészségtelen szilvaízzeit külföldről kénytelenek hordó-számra hoztatni, addig biztos értékesíthetős lesz e téren.

Mig a jobb fajú jól eltartott téli körte Budapest 10—15, Bécsben 20—30 kr, addig bátran termelhetünk. Még ezetté feldolgozás se utolsó értékesítési mód. A borra sajtolás által legalább az erkölcsrontó, testet, lelket öll pálinkafogyasztás kissé korlátoltatnék.

Ha egy gyümölcsfa évi gondozása minden kiadásukkal együtt 50—60 krba kerülne is s csak másod évenként hozna 1 frt 50 kr tiszta jövedelmet, akkor is 15—25 kr az évi haszon, pedig ennél a legutolsó jó fajú gyümölcsfa is többet hoz átlag, a kevésnek látszó összeg sok fánál 100 ra menne, minek jó példáját mutatja külföld, de hazánk is tud felmutatni követésre méltó példákat, sajnos kevés azoknak száma még.

Országos mozgalom indult meg a gyümölcsészet terén is, de attól Nagy-Enyed ne tartson, hogy túlsok concurrence lesz főleg a minőségben, mikor az őszszel is 20 kron adták Budapest a nagyenyedi alma kilóját! A Muzéum-körúton lehetett látni.

Örülök a nagyenyedi gyümölcsészeti egylet buzgó törekvésének s szívóbb óhajtom, hogy a kitűzött ige, minél előbb testté változzék! Két-három év mulva tán szerénységem is hordhat homok-szemeket az épülő egyletnek.

Pécs, 1886. márcz. hó.

Dezso Miklós.

*) A gyümölcsstermés kitűnően sikerült Baranyában, minden jól és bőven termett s a termés még sem elégitette ki a szükségletet, a mi abból tűnik ki, hogy Pécsre 1885. januártól az év végéig a vasúton 2700 mm. stájer alma importáltatott, mely itt kilogrammonként átlag 10 krért adatik el (átlag 12—15 krt vehetünk). Az import nagysága, ugy vélem, eléggé szól a mellett, hogy gyümölcsészünk mihamarább s minél nagyobb mérvben fejlesztessék.

FELELŐS SZERKESZTŐSÉG:

DR. MAGYARI KÁROLY
SZILÁGYI FARKAS TÖRÖK BERTALAN

Kiadó-tulajdonos WOKÁL JÁNOS

Arverési hirdmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság részéről közlést tétetik, hogy Bungenán Petru végrehajtató 24 frt 60 kr tőke, és 5 frt eddigi költség követelésének kielégítése végett végrehajtást szenvedő Futla Mihálynak a kisesergedi 10. sz. tjkvben A+ 1., 3., 4., 6., 7., 8., 11-19. rendsz. fekvőkiből feleresze 474 forint megallapított kikiáltási árban Kisesergel község előjárósági helyiségében 1886. évi április hó 28-án délelőtt 9 órakor tartandó nyilvános árverésen kikiáltási áron alól is eladatnak.

Venni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §. jelzett árfolyammal számított, óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételért pedig vásárló az árverezés jogerőre jutása után 2 egyenlő részletben, az első 15, a másodikat 30 nap alatti köteles a feltételekben megnevezett kir. adó-, mint letéti hivatalhoz lefizetni.

Különbön az árverezés megallapított feltételei alóli telekkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és Kiseserged község előjáróságánál megtekinthetők.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóságtól.
Nagy-Enyeden, 1885. december 22-én.

Arverési hirdmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság részéről közlést tétetik, hogy Alsóféhérmegye árvaapénztára végrehajtatónak 240 forint tőke, ennek 1882. október 1-től járó 8% kamata 14 frt 80 kr eddigi költség kielégítése végett végrehajtást szenvedők nagyenyedi Jakab Elek és neje Besenyi Annának » nagyenyedi 242 sz. telekjegyzőkönyvben A+ 1. rendszám alatti fekvéséi 1120 forint kikiáltási árban a nagyenyedi királyi járásbíró, mint tkvi hatóságnál 1886. évi április hó 20-án délelőtt 9 órakor tartandó nyilvános árverésen kikiáltási áron alól is eladatnak.

Venni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §. jelzett árfolyammal számított, óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételért pedig vásárló köteles az árverezés jogerőre jutása után 3 egyenlő részben, az első 30 nap, a 2-ik ettől 60- és a 3-ik ettől 90 nap alatt a nagyenyedi kir. adó-, mint letéti hivatalhoz lefizetni.

Különbön az árverezés megallapított feltételei alóli telekkönyvi hivatal irodájában és Nagy-Enyed város tanácsánál megtekinthetők.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóságtól.
Nagy-Enyeden, 1885. december 8-án.

Bizományosok kerestetnek minden vidéki városban és helységben a legkedveltebb sorsjegyjegyek eladása végett. — Legelőnyösebb feltételek. Ajánlatok „Premeszen“ Heinrich Schalek Bécs ezim alatt intézendők.

Nincs többé gyomor baj!
A legújabb találmány a szenvedő emberiség gyógyítására a híres **GYOMORRŐSTŐ LIKÖR** a legnemesebb gyökerekből készítve. Régi igazság, hogy a gyökerek és fűvekben található fel az elvesztett egészségnek gyógyszer. — A nevezett gyomorrostító likörnek különös sajátága, hogy a gyomorban savat nem okoz. Minden személyem iránti hízkelés nélkül mondhatom, hogy gyártmányommal tisztaságra, finomságra és gyógyító erejére nézve egy szer sem mérkőzhetik és azért a t. ez. közönségnek örömmel jelenthetem, hogy gyomor-liköröm már sok gyomor bajban szenvedőknek segített, a mit kezemből levő elismerési és hálaíratok bizonyítanak. — **Egy üveg ára 60 kr.**
Kapható a gyárosnál: **Kann Lipót** Budapest, Váci-körút 66. sz. és **WEKSZLER FERENCZ** úrnál Nagy-Enyeden. 5-10

Andel J.-féle
uj felfedezett
tengertuli por
pusztít poloskát, bolhát, svábot, molyt, orosz bogárt, legyet, hangyát, pinezobogárt, madármolyt, egyáltalában mindenemű rovar, — majdnem természetfölötti gyorsasággal és bizottsággal, — oly formán, hogy a létező rovaroktól még csak nyoma sem marad annak. Valódi minőségben és olcsó áron kapható:
Prága
Andel J.-féle gyógyfűkereskedésben
„a fekete kutyához“ Huss-utca 13.
Nagy-Enyeden új. **WINKLER JÁNOS** ur vegyeskereskedésében. 2-12

Arverezési hirdmény.

Alóli bírói végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy tömeges gondnok ügyvéd O. Veress Gábornak 299-886. ügy. szám alatti megbízása folytán nagyenyedi Nüridsány Mihályné szül. Kasza Anna cédtömögéhez tartozó 874 frt 8 kr becsértékű bolti árucikkek közárverésen 1886. április 15-én délelőtt 8 órakor és következő napjain Nagy-Enyeden a baró Kemény István-féle buzapiazi házában elfognak adatni.

Az említett esődvagyon eladása előbb tömegesen 874 frt 8 kr becsár 15%-nak leengedésével kíséretük meg s ha ez nem sikerülend az árverés alá becsátott árucikkek letrávi tételek szerint részletekben szükség esetén becsáron alól is, azonnali készpénz fizetés mellett elfognak adatni.

Nagy-Enyeden, 1886. április 7-én. **Gajzágó Simon,** kir. jb. végreh.

Cocain kivonat
az amsterdami likör gyártársulattól Mödlingben, Bécs mellett.
Mi ezen kitünő likört a Coea növényből pároljuk le, melynek bámulatgerjesztő tulajdonságai már a korábbi időkben elismertettek, azóta pedig minden orvosi tekintély által magasztaltattak. Tudományos kísérletek szerint a Coea élvezete rögtöni felvidulást és könnyebbülést okoz; az ember jólét érzetének gyarapodását tapasztalja s magát erősebbnek s munkabíróbbnak érzi, hosszas szellemi és testi munkát elfáradás nélkül végeztet; minden emésztesési zavar és a gyöngeség minden neme hosszabb használat mellett tartósan megszűnik.
Kapható Nagy-Enyeden Bisztritsány Lajos úrnál.
Raktár a birodalom legtöbb fűszer- és csomagolóüzemében, ezukrázatban létezik; hol ilyen nem léteznék, postaküldeményként megrendelhető, (3 eredeti palack vételénél csomagolás és szállítás ingyen).
Egy eredeti palack 1 forint 20 kr.

- Iris Rózsa tej** (Treu Nuglich), a bőrnek finomságot és életvidor színt kölcsönöz, — ára egy üvegnek 1 frt.
Ravissanté, szeplő és májfoltok eltávolítására legalkalmasabb. 2 frt.
Pasta Pompadur, kiütések és mindenféle bőrbántalom és foltok ellen, valódi ára 1 frt 50 kr.
Poudre de féciers de Ris, a legfinomabb francia hajpor eredeti hajporzóval együtt 1 forint 15 kr, anélkül 80 kr.
Duvel de Cynge (Treu Nuglich) kitünő arcfelhéritő. Egy doboz 60 kr.
Párisi hölgypor (Kielhausertől) valódi 50 kr.
Ess bouquet szappan 50 kr.
Növényszappan (Dr. Borchard) 42 kr.
Spermaet szappan 40 kr.
Chinai Moschus szappan, valódi 55 kr.
Glycerin Cream (Sarg) egy üveg 50 kr.
Glycerin Cream (Kielhauser) 1 üveg 1 frt.
Glycerin Toilette (Sarg) egy üveg 1 frt.

Kapható Nagy-Enyeden **VARRÓ FERENCZ** gyógyszerertárában. 5-5

Ha az Ön Hoff-féle maláta mell-czukorkáit előbb ismertem volna, mellbajomtól most mentve lennék.

Kérek ismét 4 csomagot, á 60 kr, az Ön gyógyító és nyálkafeloldó Hoff-féle maláta mellczukorkáiból. Ha ezen maláta mellczukorkákat előbb ismertem volna, most mellbajomtól ment lennék. A czukorkák megszabadították régi köhögésemtől; felkértem tehát a fent nevezettet, a zord idő eleni órszerűt, megküldeni.
Tisztelettel
Vörös Imre Győrött.

Tisztelt uram! Már használtam ugyan 8 csomagot az Ön maláta-czukorkáiból, de köhögésem, — mely ugyan régi — meg nem szűnt, dacára, hogy kissé már javult. 80 éves korom megmagyarázza nekem ezen részbeni gyógyítást, mi azonban nem gátol, hogy a czukorkákat továbbra is használjam. Felkértem tehát 4 csomagot mihamarabb küldeni, mert készletem nagyon fogy. — Waidhofen a. Ybbs.
Tisztelettel
Debris János, nyugd. udv. könyvv. számtanácsos

Zitzewitz báróné, ki az Ön maláta egészségügyi csokoládéját gyomor bajnál használta, felhatalmazott engem, hogy sikeres gyógyulásért köszönetet nyilvánítsam.
Chevallerie Th. századosné Borsign. 17.
Midőn a legutóbb küldött 13 palack maláta kivonat egészségügyi sörét köszönetem nyilvánítom, kérem küldjön ismét 13 palackot.
Maloesay Miklós Ipolyság.

Az elárnsító helyek lithographalt falragaszok által hitelesítettnek.
A ki vidéken e maláta tápszereket kézi győgtárnak használni akarja, 20 frtért kaphat olyat.
„Óvás!“ Az első valódi Hoff János-féle mellczukorkák két papírban vannak, — minden más feldicsért czukorka utánzat, és nem Hoff Jánostól, a maláta-gyógyszerek feltalálójától vannak. Sziveskedjenek pontosan a névre **Hoff János** es. k. udvari szállító és a védjegyre (a feltalálónak Hoff János arczképe) ügyelni.
ARAK Bécsben: maláta kivonati egészségügyi sör (ládával és palackokkal) 13 palack 7 frt 26 kr, 28 palack 14 frt 60 kr, 58 palack 29 frt 10 kr. — Süritett maláta kivonatot egy üveg 1 frt 12 kr, fél üveg 70 kr. — Félkiló maláta-csokoládé 1. 2 frt 40 kr, II. 1 frt 60 kr. Maláta-mellczukorka 60. 30 és 15 kros zacskókban. — **Két forintot alól semmit sem szállítunk.** —
FŐRATÁR Nagy-Enyeden: **WINKLER JÁNOS** kereskedésében és **KOVÁCS JÓZSEF** gyógyszerertárában. Gyula-Fehérvárt: **Mihelyes Zs., Fröhlic J.** gyógyszerertárában. Kolozsvárt: **Osiki Lukács, Gergely Ferencz, Misselbacher J. B.** Nagy-Szebenben: **C. Bugarsky János** Ferencz és fiai, **J. B. Misselbacher** és fiai. Tordán: **Timbus** és fia.

Ny. Wokál János gyorsajtóján Nagy-Enyeden.

Húzás máre Hó 24-én

Kincsem sorsjegyek 101 csak
Pénzveremőy készpénzben
250.000 ft
10.000 ft, 5000 ft 20° lev. 4788 pénzveremőy.
A magyar lovar-egyet sorsjegy-irodájá: Budapest, Váci-utca 6. sz.

Kincsem-sorsjegyek kaphatók Nagy-Enyeden **WOKÁL JÁNOS** könyvkereskedésében. 6-

- Kali Cream** egy üveg 1 frt.
Odontin fogpép, egy tégely ára 80 kr.
Fogpép (Pfefferman) egy tégely 1 frt 26 kr.
Fogpép (Boutemard) egy darab 35 kr.
Fogpép Anatherin (Dr. Popp) egy tégely 1 frt.
Fogpép Anatherin (Dr. Popp) egy darab 35 kr.
Szájviz Anatharin (Dr. Popp) 1 üveg 1 frt 40.
Szájviz Eucalyptus, Fabertől, valódi 1 frt 20.
Brillantín, szakál és bajtusznak élénk színt és fényt ad. Egy üveg 80 kr.
Composition orientat, hajfestő szer. 1 doboz 80 kr.
Sachets figuratis, illatos párnácska ruha közé, rendkívül finom illatu. 35 kr.
Puffert Hattuból, hajporozó. Egy darab 35 kr.
Kölni viz, kétszer finomított, egy üveg 60 kr.
Ess Bouquet, valódi, egy üveg 60 kr.
Illatos szájlabdacsok, egy doboz 50 kr.
Extrait d' Ambra, egy üvegese 80 kr.

Szerkesztői Nagy-Enyeden A KIADÓHIVATAL...
Kiadóhivatal Wokál János könyvkereskedésében...
Kéziratok nem adóznak.

Foly a sorozat...
nyeket. Bekiseri...
embercsoport sz...
zasi helyiség kö...
sors-szám szerin...
eseket s a soroz...
Minő alakok! né...
szállították Brazi...
tömege mellett...
butaság szánlm...
nyujt. Mily ritka...
Koresosul, sülye...
borzasztó differit...
Es ha kere...
A pálinka-regale...
adjuk, a ki több...
legtöbbnyire a fa...
meregként ható...
terményekért, le...
könnyű alkalom...
dologgal el nem...
falu ügyei ott ker...
multság, szóval...
csak üres idejét...
gyakrabban beté...
mezei munkák r...
a dologtól, — c...
szegénységében...
teljes tápláléka...
gyöngeségét ujra...
gatni. Ezt issza...
mek, sőt a es...
nyeri az auyateje...
Mi más, mint te...
romlott. Teste e...
alatt. Szelleme g...
helyesen gondoll...

T...
Mindenre rá...
ronája van, a kor...
hivatalára, a kine...
a ki akarja), a fe...
hat (de ez már r...
a társaságra, a m...
világon. de még...
rá un t volna...
Ilyen ötlete...
váló szellem, tel...
s mindég szerette...
sikerült az neki...
a mit a lapok ko...
locsai érsekséget...
kolostorba.
Az ember u...
kalocsai érsekség...
nem kívánnak, né...
adnak, a mit a s...
Hiszen kir...
barátjának, elhagy...
az érseki széknél...
nem is kénytelen...
A mindenfé...
akarattalá hozták...
Ki tudja mi az i...
Annnyit mag...
„Végső nap...